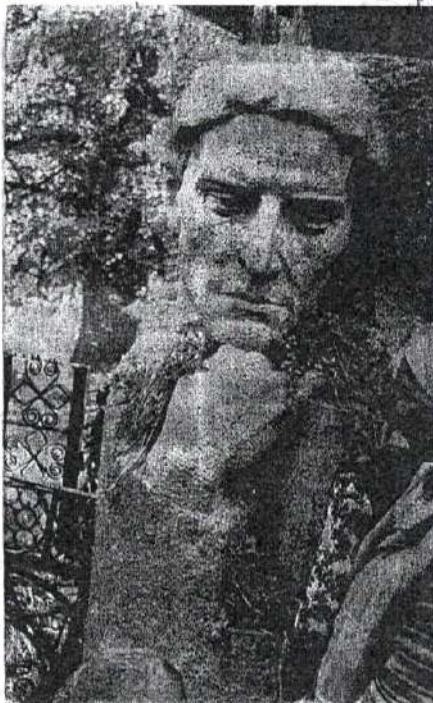

У 1994 РОЦІ МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКАСТЬ ШИРОКО ВІДЗНАЧАТИМЕ 200 РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТІ НАШОГО ЗЕМЛЯКА — ПОЕТА І ФІЛОСОФА ГРИГОРІЯ САВІЧА СКОВОРОДИ. ЦЯ ПОДІЯ, ЗРОЗУМІЛО, ВІКЛИКАЄ ЗАРАЗ ПІДВИЩЕНУ ЗАІНТЕРЕСОВАНІСТЬ ДО ОСОБИСТОСТІ МАНДРІВНОГО МУДРЕЦЯ, ЗМУШУЄ ПОВЕРТАТИСЯ ДО НЬОГО ЗНОВУ І ЗНОВУ, ПЕРЕЧИТУВАТИ ІГОГО, ЗВЕРТАТИСЯ ДО МІСЦЯ, ДЕ ВІН НАРОДИВСЯ, ЖИВ, БУВАВ, ДЕ ЗНАЙШОВ СВІЙ ОСТАННІЙ ПРИТULOK.

«Нова праця» ще жодного разу не зазнайомила читачів з місцем його поховання, пам'ятниками, що відкриті там. І от недавно про ті пам'ятні для львівського світу місця редакція одержала кілька фотознімків. Їх запропонував вже знайомий читачам по публікаціях в районці фотограф любитель з Москви П. Шабельник.

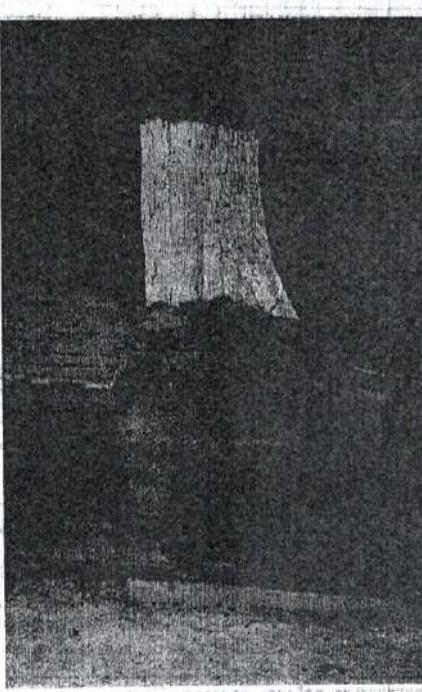
Харківщина. Сковородинівка

Як відомо, помер Григорій Савич 1794 року в селі Пан Іванівка (тепер Сковородинівка Харківської області). Він сам, за переказами, викопав собі могилу під улюбленим дубом у маєтку свого близького товариша Ковалінського. Там же і похований.

Зараз на місці поховання лежить надмогильний камінь з написом: «Григорій Савич Сковорода. Видатний український просвітитель, філософ і поет. 1722-1794». На фотознімку можна побачити цей камінь, а на іншому — обнесений металевою огорожею стародійний дуб з пам'ятником філософу. Дуб ще живий, хоч має велике дупло і кілька століть віку. Для міцності стягнутий товстими обручами, що допомагають йому вистояти в бурі та грозі і продовжують його вік.

Перед дубом — пам'ятник. Ніби з стовбура самого дерева вирізане, постає перед нами, думливо обличчя Сковороди. Рука притискує до грудей найдорожче, те з чим він ніколи не розлучався — книгу. Сковорода в задумі: про свій народ, якому присвятив життя, про непросту долю України, про долю.

«Что то за вольность? Добро в ней какое?» — запитує філософ. А в його обличчі, сповінено му мудрістю, і погляді, що звернутий у віки наперед, бачимо й тривогу. Григорій Сковорода — філософ, і він розуміє, що його народ пerezживе ще багато визвольних змагань, перш ніж здобуде його жадану «вольності». Але він знає й те, що скільки б народ не душили, не гнітили, — ця ідея, як казковий птах Фенікс, знову і знову поставати

ме піред ним, аж поки не втілиться в суспільну реальність.

У Г. С. Сковороди є чому почитися. Тому не заростає стежка до його могили, не в'януть польові квіти біля пам'ятників йому — і в Сковородинівці, і в Чорнухах, і в Лохвиці, і в Києві...

І наш, жителів району, моральний обов'язок підтримувати цей духовний ланцюжок, що простигається від сіфрезової групі з дворища Сковороди в Харсіках, де народився майдутний мудрець Григорій, до дуба, під яким він похованний. А ця публікація нехай стане ще одним кілочком у цьому ланцюжку.

М. ЛІСЕНКО,
сmt. Чорнухи.